

Arbete med
långa ledtider s2

Snackisar, stolthet
och framtidstro s4

Teknikföretagen

Nyheter för teknikföretag

01.2012

Fokus på bilden av industrin

VÄLFÄRD Att resa runt bland medlemsföretagen var en höjdpunkt i fjol. I år vill han få fler att inse industrins betydelse för samhällsutvecklingen. Teknikföretagens vd Åke Svensson summerar 2011 och blickar framåt.

AV **KARIN FJELL**

Ett par av de saker som Åke Svensson vill lyfta fram från det gångna året är det nya näringslivpolitiska programmet med konkreta uppslag för att vässa Sveriges konkurrenskraft samt förslaget till den kommande forsknings- och innovationspropositionen. En annan höjdpunkt var det stora intresset som "Sveriges störigaste sommarjobb" skapade bland ungdomar – över 6000 sökte de 12 praktikplatserna.

Men störst 2011 var förstås avtalsrörelsen, den första som Åke Svensson upplevde "inifrån". Han förvänas över att det var så svårt att hitta en gemensam bild av det ekonomiska läget, vilket gjorde förhandlingarna extra knepiga.

– Jag förstår att vi har olika utgångspunkter och önskemål. Men någonstans måste vi ändå vara ärliga och utgå från företagens förutsättningar att vara kon-

kurrenskraftiga. Där har vi ett gemensamt ansvar.

Inför avtalsrörelsen reste Åke Svensson runt bland medlemsföretagen för att lyssna på deras önskemål och se deras verksamhet – en av årets höjdpunkter.

– Det är fantastiskt hur mycket våra företag åstadkommer!

Vi måste sätta industrins betydelse på kartan

Företagens betydelse för samhällsutvecklingen är något som Teknikföretagen kommer att fokusera på under 2012. Det är viktigt med en samsyn om denna betydelse eftersom industrin skapar grundförutsättningarna för väldigt många andra branscher, betonar Åke Svensson.

– Industrins märke måste respekteras. Unnar vi oss högre löneökningar på andra håll slår det tillbaka. Man kan inte låna till välfärd, det ser vi nu tydligt i länderna kring Medelhavet.

Vi måste även få fler att för-

– Den internationella konkurrensen hårdnar och om vi inte klarar av det faller hela grunden för vår välfärd. Foto Karin Fjell.

stå vikten av forskning och utbildning, påpekar Åke Svensson. Det gäller såväl politiker som allmänheten, som ju röstar fram våra folkvalda.

– Vi måste sätta industrins betydelse för Sverige på kartan. Det leder också till att unga tycker att det verkar kul att jobba i industrin. ■

INDUSTRIDAGEN 15/2, STOCKHOLM

MEDVERKANDE BL A ANDERS BORG, CHARLOTTE BROGREN
OCH GUSTAV FRIDOLIN www.industriradet.se

EXPORT GER STÖRST MILJÖNYTTA

I en värld av allt knappare resurser är ny teknik en förutsättning för att uppnå en hållbar tillväxt. Följ vår artikelserie om innovativa och effektiva lösningar från svenska teknikföretag som genom sin export bidrar till en bättre miljö på www.teknikforetagen.se/miljonytta. KF

” Om inte det här blir norm kommer systemet för lönebildning att knäckas.

IF Metalls ordförande Stefan Löfven kommenterar de nya Teknikavtalen i LO-Tidningen

KORT & GOTT

FÖR FRISKA FÄN

KATRINEHOLM Sveaverken AB har fått det prestigefulla designpriset red dot award för sin komfortklare för kor. Genom att gnugga huvud och nacke mot "Care for Cows" blir kon av med parasiter samtidigt som blodcirkulationen ökar och djurets muskler tränas.

JOBBGARANTI?

STOCKHOLM Nästan alla som tar examen från KTH får jobb inom två år, även i lågkonjunktur. Det visar högskolans återkommande Karriärrapport. Vidare har 67 % fått sitt drömjobb och var tionde student finns på chefsnivå. 20 % av de examinerade arbetar för närvarande utanför Sverige. Jämfört med tidigare år är fler nöjda med utbildningarnas näringslivskontakter.

FÅ AKTIVA FORSKARE UNDERVISAR

SVERIGE Två tredjedelar av svensk högskoleundervisning bedrivs av lärare med låg eller ingen egen forskningsaktivitet, enligt en studie från Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA. Inom teknikvetenskaperna står aktiva, meriterade forskare för endast 7 % av utbildningen – det vill säga så lite som var fjortonde undervisningstimme.

ELEKTRONIK UTAN SKATT

EUROPA Den 1 januari blev närmare 130 nya insatsvaror tullfria. Framförallt omfattas varor inom plast och kemisektorn, men även en del elektroniska komponenter. Insatsvarorna ska ingå i vidare tillverkning inom unionen. Läs mer på [Kommerskollegiums webb](http://kommerskollegiums.webb) www.kommers.se.

EU:s nästa forskningssatsning Horizon 2020 förhandlas just nu i Europaparlamentet. Förslaget omfattar 80 miljoner euro för åren 2014-2020. Foto: European Union – European Parliament

Arbete med långa ledtider

PÅVERKAN Det är inte bara genom lagar som EU bestämmer villkoren för svenska teknikföretag. Utformningen av tekniska standarder och forskningsprogram kan vara helt avgörande för deras framgång. Ericsson är ett av många bolag på plats i Bryssel för att påverka detta arbete.

AV **JOAKIM BOURELIUS**

För att nå fram med sina budskap utgår företaget ofta från breda frågeställningar. Bland annat genom DIGITALEUROPE, som är en organisation där hela IT-sektorn formerat sig bakom en röst.

Agendan är mycket varierad. Kontakterna med EU-kommissionen, ministerrådet och Europaparlamentet har all ifrån någon dag till mer än tio års framförhållning. För Ericsson tar forskningsfrågor just nu mycket tid i anspråk. Och utmaningarna att få till stånd industrirelevanta forsknings-satsningar är stora, berättar forskningsdirektör Magnus Madfors.

– EU lägger stora resurser

med 50 miljarder uppkopplade enheter globalt år 2020. – Standardiseringen var avgörande för GSM-succén. Nu är det vår uppgift att förklara hur smarta telefoner och nya tjänster skapar nya möjligheter och kommunikationsbehov inför fördelningen av morgondagens radiospektrum, säger Magnus Madfors.

Det är ett arbete på mycket lång sikt. Radiospektrum fördelas 10 år i förväg och sedan tar det ytterligare 3-5 år att utveckla den tekniska standarden och sedan något år till för produktutvecklingen.

Efter standardiseringsfasen tar konkurrensen vid

Ericsson lägger också mycket energi på regelfrågor som fördelning av radiospektrum, som vilken hastighet nästa generations mobila kommunikation, 4G, ska kunna nå. Och behoven framöver är stora. Särskilt om man ska tro Ericssons scenario

med 50 miljarder uppkopplade enheter globalt år 2020.

– Standardiseringen var avgörande för GSM-succén. Nu är det vår uppgift att förklara hur smarta telefoner och nya tjänster skapar nya möjligheter och kommunikationsbehov inför fördelningen av morgondagens radiospektrum, säger Magnus Madfors.

Det är ett arbete på mycket lång sikt. Radiospektrum fördelas 10 år i förväg och sedan tar det ytterligare 3-5 år att utveckla den tekniska standarden och sedan något år till för produktutvecklingen.

Ericssons närvaro i Bryssel har också inneburit en plattform för ett standardiserings- och forskningssamarbete med konkurrenterna.

– Tekniken bakom 3G togs fram gemensamt av oss och våra dåvarande konkurrenter inom GSM. Vi har ett gemensamt intresse av att skapa framtiden. Efter standardiseringsfasen tar konkurrensen vid. ■

VINNANDE BESLUT

Så här ser den ut, Framtidens Ordförandeklubba, designad av snickerikonstnären och formgivaren Jonas Henrik Hansson. Den vann första pris i en tävling arrangerad av Styrelseakademien, Stiftelsen Svensk Industridesign och Teknikföretagen för att öka kunskapen om design i de svenska styrelserummen. Tanken är att vinnarklubban ska stimulera nytänkande, ansvarstagande och hållbart företagande. **KF**

Senaste nytt hittar du alltid på www.teknikforetagen.se

Lojal även efter anställningen?

Ett formulär för konkurrensklausuler finns att ladda ner på www.teknikforetagen.se/arbetsgivarguiden. Foto: Eva Lindblad

VÄRDEFULLT Arbetstagarens lojalitetsplikt upphör samtidigt som anställningen. Konkurrensklausuler i anställningsavtalet kan därför vara en god idé för teknikföretag som vill skydda sin unika kunskap från konkurrenterna.

AV JOAKIM BOURELIUS

Arbetstagarens lojalitetsplikt mot arbetsgivaren innebär en skyldighet att följa lagar och regler, prestera en fullgod arbetsinsats och ett förbud mot att konkurrera med sin arbetsgivare. Normalt upphör denna plikt samtidigt som anställningen. Men med en konkurrensklausul direkt i anställningsavtalet kan företaget skydda unik kunskap. Till exempel genom ett förbud mot att ta

jobb hos en konkurrent eller att själv konkurrera med sin tidigare arbetsgivare.

–Det finns ett färdigt formulär på vår webb för de företag som vill använda sig av konkurrensklausuler. Det underlättar om man utgår ifrån det, säger Per Dalekant, jurist och förhandlare på Teknikföretagen.

Men konkurrensklausuler kan inte användas hursomhelst. Det måste finnas en balans mel-

lan företagets skyddsintresse och den anställdes rätt att bjuda ut sina yrkeskunskaper och erfarenheter på arbetsmarknaden. Företaget måste också vara beroende av självständig produkt- och metodutveckling och genom eget utvecklingsarbete ta fram kunskap av karaktären ”tillverkningshemligheter eller därmed jämförbart företagsspecifikt kunnande vars yppande för konkurrenter skulle kunna medföra påtagligt men.”

Ett tydligt avtal underlättar

En konkurrensklausul får inte heller innebära att den anställda i praktiken beläggs med yrkesförbud. Anställningen måste också ha upphört på grund av arbetstagarens, konkurrensklausulen begränsas i tid och den anställda få en rimlig ersättning.

–Det kan vara svårt att bevisa att en före detta anställd brutit mot en konkurrensklausul. Men de allra flesta anställda vill göra rätt och det är lättare för arbetsgivaren att agera utifrån ett tydligt avtal. Ett anställningsavtal med en konkurrensklausul förebygger på så sätt problem för företaget. ■

Om konsten att förhandla

RELATIONER Hur blir man en framgångsrik förhandlare? En bra start är Teknikföretagens kurs ”Att förhandla med facket”.

AV KARIN FJELL

För den som företräder företaget i förhandlingsfrågor är bra kunskaper om arbetsmarknadens spelregler samt förmåga att

kunna bygga upp goda relationer med anställda och fack en förutsättning.

I ”Att förhandla med facket” lär du dig hur du tolkar och tillämpar lagar och avtal; hur du förbereder, genomför och avslutar en förhandling; hur du blir en framgångsrik förhandlare samt hur du bygger upp goda relationer till medarbetare och fack.

Kursen vänder sig till che-

fer, specialister, personaladministratörer och andra i företaget som arbetar med förhandlingsfrågor (baskunskaper i lag och avtal är en förutsättning). Den innehåller föreläsningar, grupparbeten, förhandlings- och rollspel samt diskussioner.

För dig som vill bli en fena på förhandling ges ”Att förhandla med facket” den 26–29 mars i Sundsvall och den 24–27 september i Båstad. Mer information hittar du på www.teknikforetagen.se/kurser. ■

AKTUELLT

KEMISKA LAGAR

KURS Teknikföretagen lanserar en ny kurs – Kemikaliejuridik för varutillverkare. Utbildningen ger en samlad bild kring kemikaliefrågor för varor. Kursen vänder sig i första hand till ansvariga för företagets affärer, juridik, inköp, miljö och kundrelationer men passar även konstruktörer som miljöanpassar produkter. Ges i Stockholm den 23 februari och i Malmö den 12 april.

SKYLDIGHET ATT SANERA?

SEMINARIUM Företagens ansvar och bestämmelserna om förorenad mark har skärpts under senare år. Men vad betyder det i sak för det enskilda företaget? Teknikföretagen och Plast- & Kemiföretagen ordnar gemensamt seminarium ”Förorenad mark – vad behöver jag känna till?” i Stockholm den 21 februari.

SPARA PÅ KRAFTEN

SEMINARIUM Vår seminarierie ”Energieffektivisering i företag” ges i Skellefteå den 24 februari. Ett ypperligt tillfälle att höra hur andra företag rationaliserat sitt energiberende.

SÄKRARE MEDARBETARE

BROSCHYR Teknikföretagen och IF Metall har uppdaterat introduktionsskriften ”Säker i jobbet”. Skriftens praktiska format med karaktär av ”uppslagsbok” gör den lämplig att dela ut till nyanställda som behöver känna till de vanligaste riskerna på arbetsplatsen och vad man kan göra för att undvika dem. Beställs på industrilitteratur.jetshop.se.

Hela kursutbudet och alla våra rapporter hittar du på www.teknikforetagen.se

Snackisar, stolthet och framtidstro

ATTITYD Det är vad en samling östgötska företag och organisationer vill åstadkomma med satsningen "GULDKORN I SVENSK INDUSTRI".

AV **KARIN FJELL**

Bakom kampanjen står Branschråd Industri/Teknik i Östergötland där Teknikföretagen, företagsrepresentanter, Arbetsförmedlingen, Regionförbundet Östsam, Unionen och IF Metall ingår och tillsammans med Svenskt Näringsliv och Industrikompetens driver man denna kampanj.

Syftet med "GULDKORN I SVENSK INDUSTRI" är att påverka den breda allmänhetens attityd till industrin. Det handlar om att väcka intresse för och öka kunskapen om företagen som finns runt omkring oss och som bygger upp svensk industri.

– Med "Guldorn i svensk industri" vill vi skapa positiva snackisar, stolthet och framtidstro, säger Annika Arpfors, chef för Teknikföretagens Region Öst, tillika ordförande i Branschrådet.

På www.guldorn.net får regionens företag en möjlighet att visa upp sin spännande, men för många okända, verksamhet. Under våren planeras en ny tävling

För att dra besökare till sajten ordnades i december en tävling där vinnaren fick en tur med skolplanet SK60 från försvars- och säkerhetsföretaget Saab – ett av alla guldorn. Foto: Saab AB

och guldorn.net kommer att kompletteras med satsningar på sociala medier, reklam i lokalradio och på stortavlor.

Fläktar tyska lyxbilar

På sajten kan man även botanisera bland gymnasie- och högskoleutbildningar som kan leda till jobb i industrin och läsa mer om hur arbetsmarknaden i regionen ser ut.

För att få bli ett guldorn måste de deltagande företagen uppfylla ett antal kriterier, berättar Annika Arpfors.

– De ska ha briljanta produkter eller tjänster, stor framtidspotential och spännande karriärmöjligheter.

Runt 25 företag är idag guldorn. Många av dem är teknikföretag som till exempel Fergas som tillverkar fläktarna inuti bilsätena i tyska lyxbilar och Holms Industri som gått från att tillverka hästskor till att bli marknadsledande inom snöröjning.

– Vi har en svensk industri att vara stolta över – det vill vi att alla ska känna till! ■

I MARGINALEN

Nya ledare sökes

Knappt hade nyårsraketerna landat förrän jakten på framtidens ledare fortsatte. Efter förra årets val av Håkan Juholt och Annie Lööf till S- respektive C-ordförande, var det dags för vänstern att välja Jonas Sjöstedt till ny Lars Ohly.

I Nordkorea hade man dock redan hunnit före genom att via en successionsordning som är stabilare än fideikommissens, kröna Kim Jong-Un – sonson till landets grundare – till "den store efterträdaren". Huruvida Kim Jong-Un även betraktar sig som feminist, är emellertid inte utklarat.

Och snart är det dags för de mer kristna i svensk politik att göra sammalunda. Här finns en alltjämt pågående kamp mellan de två "ungdomarna" Göran Hägglund och Mats Odell.

Även på andra sidan Atlanten är kampen i full gång. Republikanerna ska välja en tillräckligt men inte för konservativ kandidat att enas kring för att kunna utmana president Obama i hösten val.

Och oberoende och kanske även opåverkat av dessa förändringar, rullar tillvaron på. ■

Jonas Cohen
Informationsdirektör
Teknikföretagen

Teknikföretagen

Teknikföretagen Service AB
Box 5510, 114 85 Stockholm
Besöksadress: Storgatan 5
08-782 08 00
www.teknikforetagen.se

Ansv. utgivare Jonas Cohen
jonas.cohen@teknikforetagen.se

Redaktör Karin Fjell
08-782 08 89
karin.fjell@teknikforetagen.se

Prenumerationsärenden
08-782 09 20
medlem@teknikforetagen.se
Årsprenumerering: 200 kr + moms

Grafisk form
www.formetc.se

Tryck Sörmlands grafiska, 2012
ISSN nr. 1651-906X

Upplaga 12 500 ex.